

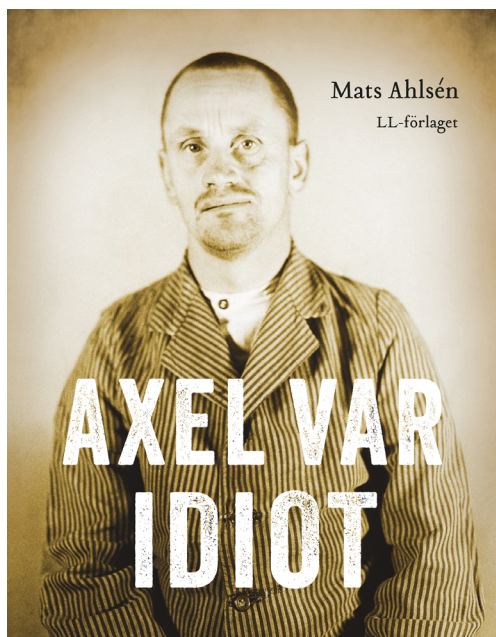
Handledning till *Axel var idiot* av Mats Ahlsén

Uppgifter: Introduktion av boken och textfrågor

Bokens lättlästnivå: 4, (1 är lättast och 6 svårast)

Målgrupp: Handledningen fungerar för unga vuxna och vuxna i olika skolformer och i bokcirklar

Om boken

Axel är överlycklig. Han älskar godis och äter så mycket han bara kan. Skötarna är så snälla. När skålen är tom så hämtar de nya kolor.

Läkarna har bestämt att Axel och de andra ska vara med i ett experiment. De vill undersöka vad som händer med tänderna om man äter mycket godis.

Nu för tiden räknas alla människor som lika mycket värda. Men för inte särskilt länge sedan var det annorlunda.

Axel var idiot är den sanna historien om ett liv som utvecklingsstörd i Sverige på 1900-talet. Ett undangömt liv, fyllt av skam, våld och låsta dörrar.

Med hjälp av dokument från gamla journaler och arkiv ger Mats Ahlsén, som själv är släkt med Axel, en plågsam påminnelse om hur några av oss blivit behandlade. Boken är rikt illustrerad med privata foton.

Handledningen är framtagen av Jenny Edvardsson för LL-förlaget och MTM.

Introduktion av boken

För att deltagarna ska få en förståelse för bokens handling är det bra att inleda med att kort diskutera titeln och framför allt ordet idiot.

Låt deltagarna fundera över följande frågor:

- Utifrån titeln *Axel var idiot*, vad tror du att boken kommer att handla om?
- Vad betyder ordet idiot idag?
- Vilken betydelse har ordet idiot i titeln?

Det kan också vara viktigt att diskutera skillnaden mellan sakprosa och skönlitteratur och berätta att *Axel var idiot* till viss del bygger på olika typer av historiskt källmaterial (brev, journalutdrag och fotografier).

Textfrågor

Ett snällt barn

1. Vad får vi veta om det nyfödda barnet?
2. Varför tycker Sundgren att Otto är lat?
3. Vilken lön får Otto för sitt jobb?

Ett stilla dop

1. Vilka namn får den nyfödda sonen?
2. I kapitlet talas det om statare, dräng och piga. Vad innebar det att vara statare, dräng och piga? Ta reda på fakta om dessa yrken.

Axels enda skrik

1. Varför lindar mamma Alfhild in Axel i bandage?
2. När skriker Axel?
3. Vad är det för konstigt som händer med Axel?

Alfhilds idé

1. Alfhild och Otto byter liv. Vart flyttar de och vilka blir deras nya arbetsuppgifter?

Skola för idioter

1. Vad hjälper Fattigvården till med?

Operationen

1. Axel får flytta. Vart flyttar han?

Sången om katten

1. Vad händer när Axel blir rädd?
2. Vem är Bror?
3. Läkaren säger till Otto och Alfhild att de ska glömma Axel.
Varför tycker läkaren att de ska glömma sin son, tror du?

Den vassa kniven

1. När Axel är 25 år händer det något som gör att han är rädd för läkare resten av sitt liv. Vad är det som händer? Varför gjorde man så, tror du?

Skrik och bråk

1. Varför kallas Axel för Djursholm?
2. Hur behandlas Axel på Vipeholm?

Axels uppgift

1. Vad är flitkaffe?
2. Vilka får flitkaffe?
3. Vad innebär det att repa trassel?

Kriget är här

1. Hur påverkar andra världskriget livet på Vipeholm? Ge exempel från texten.

Svarta tänder och Experimentet

1. Vilket experiment är det Axel ska vara med i?
2. Vilket resultat ger experimentet?

Axels skador

1. Varför har Axel skador på kroppen?

Hemligheten

1. Vad berättar Otto på sin 80-årsdag?

Första besöket

1. År 1954 får Axel besök. Vilka besöker honom?
2. Hur upplever Axel besöket?

Familjen

1. När Axel får flytta till Östhammars vårdhem förändras hans liv på många sätt. Ge några exempel.